

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥΣ

Ρητορική ή Μορφοσυντακτική Τεχνική	Περιγραφή / Μορφολογικό χαρακτηριστικό	Κύρια λειτουργία στον λόγο	Ενδεικτική επίδραση
Ονοματοποιία	Μετατροπή ρημάτων ή επιθέτων σε ουσιαστικά (π.χ. “λήψη αποφάσεων”)	Απόκρυψη του δρώντος υποκειμένου, απροσωπία	Νομιμοποίηση, αντικειμενικότητα, ιδεολογική απόσταση
Παθητική φωνή	Ο δράστης αποσιωπάται ή μετατίθεται στο τέλος (π.χ. “λήφθηκαν μέτρα”)	Απόκρυψη ευθύνης, έμφαση στο αποτέλεσμα	Εξουδετέρωση πράξης, αποπολιτικοποίηση
Απρόσωπη σύνταξη	Χρήση απρόσωπων δομών (“λέγεται ότι”, “πρέπει να”)	Απομάκρυνση από υποκειμενικότητα	Αντικειμενικότητα, αυθεντία
Επιλογή επιθέτων / επιρρημάτων	Φορτισμένοι όροι (“ανεύθυνη πολιτική”, “σοβαρή κρίση”)	Διαμόρφωση αξιολογικής στάσης	Θετική ή αρνητική πλαισίωση
Τροπικότητα (modality)	Χρήση “μπορεί”, “πρέπει”, “ίσως”	Έκφραση βεβαιότητας ή αμφιβολίας	Διαβάθμιση ισχύος / δέσμευσης ομιλητή
Εγκλίσεις	Οριστική, υποτακτική, προστακτική	Εκφορά αυθεντίας ή αμφιβολίας	Ενίσχυση πειθούς, έλεγχος αφηγηματικής στάσης
Επανάληψη / Αναφορά	Επανάληψη λέξεων ή φράσεων	Έμφαση, ρυθμός, ενίσχυση επιχειρημάτων	Ενίσχυση συλλογικής ταυτότητας, συναισθηματική πειθώ
Παραλληλισμός	Παρόμοια συντακτική δομή (“ζητάμε ειρήνη, θέλουμε δικαιοσύνη”)	Συνοχή, ρητορική έμφαση	Πειθώ μέσω ρυθμού και συμμετρίας

Μετωνυμία / Συνεκδοχή	“Η κυβέρνηση αποφάσισε” αντί “ο πρωθυπουργός αποφάσισε”	Συλλογικοποίηση ή αποπροσωποποίηση της ευθύνης	Νομιμοποίηση θεσμών
Επιλογή ρημάτων δράσης / κατάστασης	“Αποφάσισε” vs “φαίνεται ότι συμφώνησε”	Ενεργητική vs ουδέτερη παρουσίαση	Κατασκευή εικόνας δυναμισμού ή παθητικότητας
Αντωνυμίες (“εμείς”, “αυτοί”)	Δείκτες ένταξης και αποκλεισμού	Κατασκευή συλλογικής ταυτότητας / ετερότητας	Ιδεολογικός διχασμός “εμείς-οι άλλοι”
Εγκιβωτισμός / Πλάγιος λόγος	Αναφορά λόγων άλλων (“όπως δήλωσε...”)	Δημιουργία αποστασιοποίησης ή αξιοπιστίας	Ενίσχυση πολυφωνίας ή έμμεσης κριτικής
Ρητορικά ερωτήματα	Ερωτήσεις χωρίς προσδοκία απάντησης	Καθοδήγηση αναγνώστη / ακροατή	Ενεργοποίηση συναισθηματικής αντίδρασης
Αντίθεση / Αντιπαράθεση	“Από τη μια... από την άλλη...”	Δομή διλημάτων / επιλογών	Πλαισίωση επιχειρηματολογίας
Μεταφορά	“Το πλοίο της οικονομίας”	Μεταφορά αφηρημένων εννοιών σε απτά πεδία	Ενεργοποίηση συναισθηματικής και ιδεολογικής πρόσληψης
Θέση-Ρήμα-Αντικείμενο	Τοποθέτηση λέξεων ανάλογα με την έμφαση	Οργάνωση προτεραιοτήτων πληροφορίας	Καθοδήγηση αναγνωστικής εστίασης
Προτασιακή δομή / Υποτακτική σύνταξη	Σύνδεση προτάσεων με “επειδή”, “αν”, “όταν”	Δόμηση αιτιότητας ή προϋποθέσεων	Ερμηνευτικός έλεγχος του νοήματος